

HRVATSKI U UPOTREBI

Supružnici Alerić, oboje kroatisti, dr. sc. Marko Alerić i dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić objavili su u rujnu 2013. u izdanju Profila jezični priručnik „Hrvatski u upotrebi“. Već u samome naslovu sadržana je jasna koncepcija ovih dvaju autora: napisali su praktičan jezični priručnik u kojem nisu inzistirali na purizmu (možda bi autor sklon purizmu u naslov stavio „u uporabi“ umjesto „u upotrebi“). U podnaslovu knjige stoji „121 lekcija za bolje ovladavanje hrvatskim jezikom“ jer se priručnik sastoji od uvoda, stotinu dvadeset i jednog savjeta te rješenja zadataka.

Autori Alerić ističu u uvodu da su knjigu namijenili vrlo širokoj čitalačkoj publici, odnosno svima onima koji žele poboljšati svoju jezičnu kompetenciju: „učenicima, maturantima, studentima, njihovim učiteljima i profesorima, mamama i tatama, bakama i djedovima, strancima, ljudima svih zanimanja i svim ljubiteljima hrvatske riječi“ (str. 8). Pritom se pozivaju na važnost jezične kompetencije u materinskom jeziku koju je Europska komisija 2004. proglasila preduvjetom za sve ostale kompetencije.

Priručnik „Hrvatski u uporabi“ sadrži jezične savjete koji se odnose na neke nedoumice u suvremenoj standardnojezičnoj normi za čije rješavanje u najvećem broju slučajeva nisu dostatni normativni priručnici poput pravopisa, gramatike i rječnika, a napisan je i usklađen s najnovijim pravopisom Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Svaki jezični savjet dan je unutar iste i vrlo pregledne metodičke strukture: ispod naslova i ilustracije nalazi se rečenica ili kraći tekst iz pisane ili govorene upotrebe s izdvojenim primjerima koji se odnose na konkretan savjet s opaskom *Promotrite!* Zatim slijede I. *Pravilo*, II. *Značenje i važnost*, III. *Zašto i gdje se griješi*, IV. *Upute za bolje ovladavanje i razumijevanje* te V. *Zadaci*. Opisana struktura pridonosi jednostavnom snalaženju u priručniku čineći ga privlačnim različitim dobnim i obrazovnim skupinama.

Jezični su savjeti, prema riječima autora, odabrani zbog učestalosti i nesigurnosti u upotrebi, a poredani su hijerarhijski od najniže fonološke razine („Nepostojano a“ je lekcija br. 1) do najviše razine teksta (lekcija 118. „Oblikovanje teksta“, ili lekcija 121. „Red riječi u rečenici“). Zanimljivo je da su autori, među ostalim, u priručnik uvrstili imperfekt i aorist koji u hrvatskom jeziku ponovno oživljavaju u komunikaciji među mladima elektroničkim medijima zbog ekonomičnosti odnosno kratkoće

tih glagolskih oblika i pleonazam koji znači višak informacija i često „resi“ podugačke govore naših političara.

Vrijednost priručnika „Hrvatski u upotrebi“, koji obuhvaća 351 stranicu, jest u njegovoj svrsi da poboljša našu kompetenciju u materinskom jeziku na praktičan, sistematičan, pregledan i privlačan način s mogućnošću vlastite samoprovjere na različitim tipovima zadataka s rješenjima.

Dinka Pasini